

« جنگل زدایی و راه کارهای مقابله با آن »

باتوجه به رشد روزافزون جمعیت جهان با سرعتی باور نکردی، نیاز به فضای زندگی بیش تر به یک موضوع نگران کننده تبدیل شده است. با نیاز شدید به زمین کشاورزی، صنعتی و مهم تر از همه جمعیت باید در شهرها اسکان پیدا کنند که با افزایش روز افزون آن ها، دلیل اصلی جنگل زدایی به طور مستقیم از آن ها نشات می گیرد. به زبان ساده تر جنگل زدایی به معنی برداشتن و پاک سازی پوشش جنگلی یا گیاهی برای مصارف کشاورزی، صنعتی یا شهری است. این کار به معنی از بردن جنگل ها برای همیشه به منظور ایجاد زمین برای اهداف مسکونی، تجاری و صنعتی است.

در طول قرن گذشته پوشش جنگلی سراسر جهان به شدت در معرض خطر قرار گرفته و پوشش سبز به کم ترین میزان خود یعنی حدود ۳۰٪ کاهش یافته است. به گفته سازمان غذا و کشاورزی سازمان ملل متحد (FAO)، سالانه حدود ۱۸ میلیون جریب (۷,۳ میلیون هکتار) از جنگل ها از بین می روند.

همچنین می توان جنگل زدایی به معنی حذف درختان را بر اساس چندین عامل عدم تعادل محیطی و زیستی نیز تعریف کرد. آن چه که که جنگل زدایی را به یک هشدار جدی تبدیل کرده تاثیرات سریع و بلند مدت این فاجعه در صورت ادامه پیدا کردن با همین سرعت است. بعضی پیش بینی ها نشان می دهد که اگر جنگل زدایی به همین صورت ادامه یابد جنگل های بارانی جهان به طور کامل نابود خواهند شد.

جنگل زدایی و پاکسازی درختان به چندین علت رخ می‌دهد، برای آن که یک دید کلی پیدا کنید می‌توان آن‌ها را شامل نیاز به پول، هم به معنی سودآوری بیش‌تر و هم در اکثر موارد به معنی درآمدزایی برای خانواده‌ها، همراه با عدم وجود قوانین حمایت از جنگل‌ها، نیاز به زمین و فضا برای اسکان و غیره دانست که همراه با دیگر دلایل می‌توان لیست بلند بالایی از استفاده‌ها را نام برد. کشاورزان عمدتاً درختان را برای ایجاد زمین کشاورزی یا دامداری و افزایش علوفه و فضای کشت برای چراندن حیوانات و زنده ماندن آن‌ها، قطع می‌کنند. تمام دلایل این بریدن‌ها و سوزاندن‌ها کشاورزی است و کشاورزان برای نشان دادن هدفشان از زنجیره دلایل بالا استفاده می‌کنند.

❖ علل جنگل زدایی

1. **فعالیت‌های کشاورزی:** همان‌طور که در بررسی بالا ذکر کردیم، فعالیت کشاورزی یکی از مهم‌ترین عوامل موثر در جنگل زدایی است. با توجه به افزایش روزافزون تقاضا برای محصولات غذایی، تعداد زیادی از درختان را به منظور رشد محصولات و چرای دام‌ها قطع می‌کنند.

2. **صنعت چوب:** اساس صنایع چوب مانند کاغذ، برشکاری چوب، تولید مبلمان و غیره است که نیاز قابل توجهی به تولید چوب دارند. چوب به عنوان سوخت به طور مستقیم و غیرمستقیم مورد استفاده قرار می‌گیرند، بنابراین برای تامین منابع، درختان را خرد می‌کنند. هیزم و ذغال نمونه‌هایی از استفاده منبع سوخت چوبی است که بعضی از این صنایع در برداشت غیر قانونی چوب باعث سقوط و کاهش رشد درختان می‌شوند.

3. **شهرسازی:** علاوه بر این‌ها، به منظور ایجاد دسترسی به خوده این درخت‌ها، جاده‌ها ساخته می‌شوند؛ که دوباره باید درخت‌ها قطع شده و به جاده‌ها تبدیل شوند. افزایش بیش از حد جمعیت به طور مستقیم بر روی پوشش جنگلی تاثیر می‌گذارد، همان‌طور که با گسترش شهرها برای تاسیس مسکن و شهرک‌سازی به زمین بیش‌تری نیاز است. بنابراین زمین‌های جنگلی دوباره بایر می‌شوند.

4. **بیابان زایی از زمین:** البته برخی از عوامل دیگر نیز منجر به جنگل زدایی می‌شوند که برخی از آن‌ها طبیعی و برخی دیگر مربوط به آلودگی‌های انسانی است، مانند بیابان‌زایی. این امر به دلیل سواستفاده از زمین رخ می‌دهد که برای رشد درختان نامناسب است. بسیاری از صنایع پتروشیمی پسماند خود را در رودخانه‌ها رها می‌کنند که باعث فرسایش خاک و نابودی درختان می‌شود.

5. **معادن:** برای استخراج نفت و ذغال سنگ به مقدار قابل توجهی زمین جنگلی نیاز است. علاوه بر این، برای کامیون ها و سایر تجهیزات باید جاده ها و بزرگراه ها ساخته شود. زباله هایی که از معادن استخراج می شود، محیط زیست را آلوده کرده و بر روی گونه های مجاور تاثیر می گذارد.

6. **آتش سوزی جنگل:** آتش سوزی جنگل ها مثال دیگری است که هر ساله صدها درخت به این علت در بخش های مختلف دنیا از بین می روند. این اتفاق به دلیل وجود گرمای شدید تابستان و زمستان های متعادل تر اتفاق می افتد. آتش سوزی به واسطه انسان یا طبیعت باعث از بین رفتن پوششش جنگلی می شود.

❖ اثرات جنگل زدایی

1. **عدم تعادل آب و هوا:** جنگل زدایی بر تغییرات آب و هوا نیز از چندین جهت تاثیر می گذارد. درختان بخار آب را در هوا آزاد می کنند و در صورت فقدان آن ها این امر به خطر می افتد. درختان سایه مورد نیاز را فراهم می کنند که خاک را مرطوب نگه می دارد. این امر منجر به عدم تعادل در دمای جو می شود که شرایط محیط زیست را دشوار می سازد. گیاهان و جانوران در سراسر جهان به زیستگاه های کنونی خود عادت دارند. پاکسازی بی وقفه جنگل باعث شده که تعدادی از این حیوانات محیط زیست بومی خود را تغییر دهند. این موضوع برای ادامه حیات یا تطابق با عادات جدید برخی از حیوانات بسیار دشوار خواهد بود.

2. **افزایش گرمایش جهانی:** درختان نقش مهمی را در کنترل گرمایش جهانی ایفا می کنند. درختان گازهای گلخانه ای را مصرف کرده و تعادل در جو را بازیابی می کنند. با جنگل زدایی دائم، نسبت گازهای گلخانه ای افزایش یافته و به مشکلات ناشی از گرمایش جهانی ما می افزاید.

3. **فرسایش خاک:** همان طور که گفتیم سایه درخت باعث می شود خاک مرطوب بماند. با پاکسازی پوشش درخت، خاک به طور مستقیم در معرض خورشید قرار گرفته و خشک می شود.

4. **سیل:** هنگام بارش باران، درختان با کمک ریشه هایشان باعث جذب و ذخیره مقدار زیادی آب می شوند. با قطع کردن آن ها جریان آب مختل شده و منجر به وقوع سیل در برخی مناطق و ایجاد خشکسالی در دیگر مناطق می شود.

۵. **انقراض حیات وحش:** به علت کاهش شدید درختان، گونه‌های مختلف حیوانات از بین می‌روند. آن‌ها زیستگاه خود را از دست داده و مجبور به مهاجرت به مکان جدید شده و حتی برخی از گونه‌ها منقرض می‌شوند. دنیای ما در چند دهه گذشته بسیاری از گونه‌های گیاهی و جانوری خود را از دست داده است.

❖ ۸ کشور با بیشترین میزان نابودی جنگل‌ها

۱. برزیل

۲. کنگو

۳. اندونزی

۴. بولیوی

۵. مالزی

۶. پرو

۷. کلمبیا

۸. کامرون

❖ ۷ راه کار ساده برای مقابله با جنگل زدایی

1- بازیافت تمام مواد کاغذی

همان طور که شما می توانید کاغذ، مقوا، پلاستیک، آلومینیوم و شیشه را بازیافت کنید، هم چنین می توانید با استفاده از نوشتن یا چاپ روی هر دو طرف کاغذ از آن استفاده نمایید. بازیافت کاغذ بهترین راه برای مقابله با جنگل زدایی است.

چند روش برای بازیافت تمام مواد کاغذی

- ما می توانیم از روزنامه به عنوان کاغذ کادو یا روجلدی برای کتاب های خود استفاده کنیم.
 - ظروف پلاستیکی می توانند در باغ به عنوان ابزار آبیاری، گلدان برای نهال و فیدر پرنده استفاده شوند.
 - سعی کنیم از محصولات کاغذی کمتری همانند حوله های کاغذی، دستمال کاغذی و دستمال توالت استفاده کنیم. می توانیم به جای آن ها از انواع پارچه استفاده کنیم.
- 2- تا جای ممکن از ایمیل یا رسانه های اجتماعی استفاده کنیم تا کاغذ مورد استفاده خود را کاهش دهیم .**

استفاده از غذاهای ارگانیک دوستدار و سازگار با محیط زیست

از محصولاتی که حاوی روغن پالم (نخل) هستند استفاده نکنید. روغن پالم نوعی روغن گیاهی است که از مغز میوه نخل روغنی استخراج می شود.

مشکل اصلی روغن پالم، وجود ۵۰ درصد چربی اشباع در آن است که سلامتی انسان را به شدت به خطر می‌اندازد. بیش از نیمی از روغن‌های وارداتی به ایران را روغن پالم تشکیل می‌دهد که توسط صنایع لبنی و صنایع غذایی استفاده می‌شوند و در نهایت قربانیان بی‌دفاع آن مردم هستند.

تولید روغن پالم یا نخل یکی از دلایل اصلی جنگل‌زدایی است. بایست برچسب‌های روی مواد غذایی انسانی، حیوانی و محصولات زیبایی را بررسی کنیم تا مطمئن شویم که حاوی این روغن خطرناک نیستند. هم‌چنین می‌توانیم یک لیست از محصولات بدون روغن پالم نیز تهیه کنیم.

کدام محصولات بیشترین پالم را در خود دارند؟

1. نوتلا

2. انواع لبنیات

3. شیر خشک

4. شیرینی جات

5. بستنی

سعی کنیم بیش‌تر خریدهای خود را از مواد غذایی تولید شده توسط کشاورزان محلی خریداری کنیم. بنابراین می‌دانیم که غذایمان از چه طریقی تهیه شده است. به این ترتیب از نابودی جنگل‌ها برای ایجاد زمین‌های کشاورزی حمایت نخواهیم کرد.

3- خریداری محصولات با آرم FSC (شورای نظارت بر جنگل ها)

محصولاتی که توسط شورای نظارت بر جنگل (FSC) تأیید می‌شوند به طور پایدار عرضه می‌شوند. هر بار که کاغذ، چوب و سایر محصولات مرتبط با جنگل را خریداری می‌کنیم باید از دارا بودن نشان FSC آن مطمئن شویم. شما می‌توانید فهرستی از محصولات و برندهای

تایید شده در وب سایت FSC به نشانی www.fsc.org پیدا کنید. از مکان‌هایی که گل از آن‌جا خریداری می‌کنید پرس و جو کنید که از کجا این گل‌ها به دست شما می‌رسند. گل‌های ارکیده‌ای که از جنگل‌های بارانی برداشت می‌شوند، می‌توانند به اکوسیستم آسیب برسانند و به جنگل‌زدایی کمک کنند. بایست اطمینان حاصل کنیم که هر ارکیده، گل‌های گرمسیری و سایر گیاهانی که خریداری می‌کنیم در گل‌خانه پرورش یافته باشند.

4- صحبت با مقامات و مسوولان شهری برای حمایت از سیاست‌های سازگار با محیط زیست

به مسوولان و مقامات محلی و ملی منتخب خود اعم از رییس جمهور، نماینده مجلس و ... بگوییم که باید از سازمان‌ها و سیاست‌هایی که باعث حفاظت از جنگل‌ها می‌شوند حمایت کنند. علاوه بر این به آن‌ها بگوییم که به معشیت مردمان بومی فکر کنند چرا که اغلب آن‌ها به حفاظت از جنگل‌ها کمک می‌کنند.

5- پیاده‌روی و دوچرخه سواری

پیاده‌روی و دوچرخه سواری می‌تواند کمک شایانی به حفظ جنگل‌ها کند. آیا می‌دانید خودروها علاوه بر انتشار کربن، نیاز به لاستیک برای حرکت و بنزین برای سوخت دارند. این محصولات منجر به جنگل‌زدایی می‌شوند زیرا مواد اولیه آن‌ها به طور مستقیم و غیرمستقیم به جنگل‌های بارانی آسیب می‌رساند

نکته:

جنگل‌های بارانی به جنگل‌هایی گفته می‌شود که بیش‌ترین میزان بارش سالیانه را داشته باشند. سعی کنیم همه کارهای خود را در یک سفر انجام دهیم تا چندین سفر کوتاه و از همه مهم‌تر هر زمان که می‌توانیم از دوچرخه استفاده کنیم. اگر مقصودمان دور باشد یا آب و هوا مانع راه رفتن و دوچرخه سواری مان شود، از اتوبوس، مترو یا دیگر حمل و نقل‌های عمومی استفاده کنیم. سعی کنیم از سرویس‌های خصوصی اتوبوس برای رفت و آمد به محل کار با همکاران و برای رفت و آمد فرزندان به مدرسه بهره بگیریم.

6- عضویت در یک سازمان مردم نهاد فعال در زمینه محیط زیست

سازمان‌های مردم نهاد فعال در زمینه حفاظت از محیط زیست در خط مقدم مقابله با مخربان محیط زیست قرار دارند. شما می‌توانید به سامانه ایمیلی سازمان‌های متعهد برای جلوگیری از جنگل زدایی بپیوندید تا اطلاعاتی در مورد کمپین‌ها، تقاضاها و اخبار پیرامون محیط زیست دریافت کنید.

هم‌چنین می‌توانید با یک جستجوی ساده اینترنتی مقالاتی در مورد چگونگی حفاظت از محیط زیست برای اطلاع‌رسانی، آگاه‌سازی و فرهنگ‌سازی پیدا کنید.

سه سازمان مردم نهادی که در زمینه مسایل زیست محیطی فعالیت می‌کنند عبارتند از:

1. صلح سبز

2. صندوق جهانی طبیعت

3. مجمع فعالان زیست محیطی

این سازمان‌ها چه خدماتی به شما ارائه می‌دهند؟

برخی از سازمان‌های مردم نهاد زیست محیطی، دوره‌های آنلاین و آفلاین و هم‌چنین کارگاه‌های آموزشی حضوری را در رابطه با راه‌کارهای مقابله با جنگل‌زدایی به صورت کاملاً رایگان برگزار می‌کنند.

ما در این دوره‌ها می‌توانیم اطلاعاتی در مورد راه کارهای عملی برای اقدام در جامعه کسب کنیم و در مورد مسائل قانونی و اقتصادی ناشی از جنگل‌زدایی تحقیق کنیم.

7- خودکفایی برای مقابله با جنگل‌زدایی

شما با فعالیت در سازمان‌های مردم‌نهاد می‌توانید به خودکفایی برسید! شما با رسیدن به خودکفایی تبدیل به یک رهبر خواهید شد و می‌توانید تیمی را جهت مقابله با جنگل‌زدایی تشکیل دهید.

❖ ۴ عمل برای خودکفایی جهت مقابله با جنگل‌زدایی

1. **صحبت با اطرافیان در مورد جنگل‌زدایی:** با خانواده، دوستان، همکاران و هم‌کلاسی‌های خود در مورد جنگل‌زدایی صحبت کنیم و به آن‌ها بگوییم که مبحث جنگل‌زدایی چه قدر مهم و حیاتی است. اگر دانش آموز یا دانش‌جو هستید سعی کنید از معلم‌ها و هم‌کلاسی‌های خود در مورد راه کارهای بازیافت کاغذ در محیط مدرسه یا دانشگاه سوال کنید.
2. **تهیه سطل بازیافت:** اگر در مدرسه یا محل کارمان سطل‌هایی برای بازیافت مواد وجود ندارد در مورد آن با هم‌کاران و هم‌کلاسی‌های خود صحبت کنیم و در نهایت از مدیر خواستار تهیه سطل بازیافت باشیم.
3. **برگزاری کارگاه‌های آموزشی:** یک کارگاه آموزشی یا یک دوره آموزشی در مدرسه یا محل کار خود برنامه‌ریزی کنید. شما می‌تواند از مجمع فعالان زیست محیطی در این راستا کمک بگیرید. ما به شما کمک خواهیم کرد تا بتوانید یک رویداد آموزشی را سازمان‌دهی کنید. هم‌چنین ما متخصصانی جهت آموزش‌های کاربردی در اختیار شما خواهیم گذاشت.
4. **اشتراک‌گذاری داستان‌های شخصی:** داستان‌های مربوط به حفاظت از محیط زیست را در رسانه‌های اجتماعی به اشتراک بگذاریم و به دوستانمان بگوییم که چگونه می‌توانند با کارهای ساده تغییرات مثبتی را ایجاد کنند و از سازمان‌های مردم‌نهاد حفاظت از محیط زیست حمایت کنند.

❖ نتیجه گیری

امروزه جنگل زدایی به یک بحران جدی تبدیل شده و نتیجه آن بیابان زایی است. در هر دقیقه حدود ۳۰ زمین فوتبال از جنگل های دنیا توسط بشر از بین می روند و این موضوع چیزی نیست که بخواهیم به راحتی از آن بگذریم. هر شخص می تواند به عنوان مسوولیت و وظیفه انسانی خود در حفظ و حراست از جنگل ها بکوشد و در کاهش جنگل زدایی تاثیر بسزایی داشته باشد. به ما ملحق شوید تا در تحقق چنین چشم اندازی کمک کرده باشید.

تهیه کننده: روابط عمومی موسسه خیریه نیکوکاران راز/ بهار 99

منابع: <https://b2n.ir/470984> / <https://b2n.ir/252143>

نفس کشیدن سندی برای زنده بودن،
و هم نفسی، دلیل ادامه زندگی ست.
دی دی، حامی راز

DiDi_Water
www.didiwater.com
info@didewater.com

razcharity
www.razcharity.com
info@razcharity.com

